

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi

377/00.04.00/2022

KHALL § 141

Valmistelija

Elinvoimajohtaja Jonne Maaninka, 040 688 4480,
jonne.maaninka@suomussalmi.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää 6.5.2022 kuntiin lähettämässään viestissä lausuntoa aiheesta: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki työvoimapalveluiden järjestämisestä ja laki työllistymistä edistävistä monialaisen tuen yhteistoiminnasta. Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta ja laki työllistymistä edistävistä monialaisesta yhteispalvelusta kumottaisiin. Lisäksi esityksessä muutettaisiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettua lakia, työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annettua lakia, kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta annettua lakia, työttömyysturvalakia, työttömyysetuuksien rahoituksesta annettua lakia, työttömyyskassalakia, ulkomaalaislakia, valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021- 2028 annettu lakia, palkkaturvalakia, merimiesten palkkaturvalakia ja ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia. Lisäksi esityksessä muutettaisiin myös eräitä muita lakeja.

Julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirrettäisiin työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille. Kunnille siirtyisivät myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten julkisiin työvoimapalveluihin liittyvät hankintatehtävät ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen julkisiin työvoimapalveluihin liittyvät maksatustehtävät. Nykyiset työ- ja elinkeinotoimistot lakkautettaisiin. Myös työllisyyden edistämisen kuntakokeilujen voimassaolo päättyisi. Siirtyviä tehtäviä valtiolla hoitava henkilöstö siirtyisi liikkeenluovutuksella kuntiin tai kuntayhtymiin.

Kunta voisi järjestää työvoimapalvelut itsenäisesti, jos kunnan työvoiman määrä on vähintään 20 000 henkilöä. Muutoin kuntien tulisi muodostaa palveluiden järjestämiseksi työllisyysalue, jonka työvoiman määrä on vähintään 20 000 henkilöä. Lisäksi alueen tulisi olla maantieteellisesti yhtenäinen ja työmarkkinoiden kannalta toimiva. Kysymys olisi kuntien lakisääteisestä yhteistoiminnasta. Työllisyysalueen kuntien tulisi siirtää järjestämisvastuu joko vastuukunnalle tai kuntayhtymälle. Valtioneuvostolla olisi viimekätinen toimivalta päättää työllisyysalueista, jos kunnat itse eivät pääse sopimuksiin edellytykset täyttävistä alueista. Valtioneuvosto voisi myöntää poikkeuksen työllisyysalueelle, jonka työvoimapohja on vähintään 17 000 henkilöä, jos se olisi tarpeen kielellisten oikeuksien turvaamiseksi tai 20 000 henkilön työvoimapohjan edellyttämä työllisyysalueen muodostaminen edellyttäisi useamman työssäkäyntialueen yhdistämistä.

Työvoimapalveluiden järjestämisvastuu muodostaisi kunnille uuden valtiosuustehtävän, johon kunnille osoitettaisiin täysimääräinen rahoitus. Kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden ja heihin rinnastettavien maahanmuuttajien kotoutumiskoulutukseen kunnille osoitettaisiin yleiskatteellisesta valtiosuudesta erillinen rahoitus.

Työttömyysetuuksien rahoitusta koskevaa sääntelyä muutettaisiin siten, että kunnan vastuu rahoituksesta laajenisi. Rahoitusvastuu laajenisi

koskemaan työmarkkinatuen lisäksi peruspäivärahaa ja ansiopäivärahan perusosaa. Rahoitusvastuu alkaisi 10 prosentin suuruisena, sen jälkeen, kun työnhakijalle on maksettu työttömyysetuutta 100 päivältä, ja kasvaisi portaittain työttömyyden pitkittyessä. Enimmillään kunnan osuus olisi 50 prosenttia sen jälkeen, kun työnhakijalle on maksettu etuutta 700 päivältä. Kunnan rahoitusvastuu ei myöskään katkeaisi työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavan työttömyysetuuden osalta. Kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden ja heihin rinnastettavien maahanmuuttajien osalta kunnalla ei kuitenkaan olisi rahoitusvastuuta työmarkkinatuesta kolmen vuoden ajalta ensimmäisestä kotikuntamerkinnästä. Muiden maahanmuuttajien osalta rahoitusvastuuta ei olisi yhden vuoden ajalta.

Lait on tarkoitettu tulemaan pääosin voimaan 1.12.2024. Osa laeista saatettaisiin voimaan erillisellä voimaannpanolailla.

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön 27.6.2022 klo 9 mennessä.

Oheismateriaali Hallituksen esitys eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Liite Ehdotus Suomussalmen kunnan lausunnoksi.

Esittelijä kunnanjohtaja Erno Heikkinen, 044 777 3344,
erno.heikkinen@suomussalmi.fi

Kunnanjohtajan esitys

Kunnanhallitus päättää antaa liitteenä olevan lausunnon ja valtuuttaa elinvoimajohtajan viemään lausunnon sisältö lausuntopalvelu.fi - palveluun määräaikaan mennessä.

Päätös Esitys hyväksyttiin.

Tämän asian osalta pöytäkirja tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

**Toimeksi
Tiedoksi** elinvoimapalvelut
Lausuntopalvelu.fi